

@001A ༄། །པར་བྱིན་སྤྱི་དོན་སྐབས་གཉིས་པ་གསུམ་པའི་བྱར་མཆན་རབ་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

@001B ༄། །སློབྱའི་ཡིག་ཆ་ནམས་སྤྱང་རྒྱལ་དང་འབྲལ་བ་དང་། ཡུལ་ངེས་པ་དང་། བྱལ་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་ཏེ་བྱད་ཆོས་ལྟའི་མདོ་

སྤྱར་ཚུལ་ནི། ཉི་ལྟ་ལེན་བརྒྱད་མ་གསེར་ཤེང་ནམས་དང་མཐུན་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་ལེན་བརྒྱད་མར། དེའི་ཆོ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི། ཞེས་པ་ནས། ལྟའི་བྱ་

ནམས་གྱི་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱི་འོད་གང་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནས། གོང་མའི་ཡང་གོང་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་ནམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་བོར་མཛད་པ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་ལྷ་ནམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་གང་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་དུ་རུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

@002A ༄། །ཞེས་མོག་མོག་བོར་མཛད་པ་དང་། སྟོང་དུ་རུང་བར་བྱ་བ་གཉིས་ལ་མདོ་སོ་སོར་སྤྱར་ཞིང་། དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། འཁོར་

བའི་རྒྱད་ཀྱི་མཆམས་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཡང་གལ་ཏེ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར། ཞེས་པ་ནས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་

བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ནི་དེ་དག་གི་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་

ཆོས་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

@002B བྱུང་སྐྱེད་དུ། འོད་ཟེལ་གྱིས་མནན་པས་སྒྲོན་དུ་རུང་དང་། ལྷའི་བྱ་གང་དག་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་ཡུལ་ངེས་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་
ལ་ཞུགས་པ་ནི་

སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེལ་བ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། དེ་དག་གི་དགོ་བ་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཞེས་
སོགས་

ཏི་མདོ་ཚན་བཞིས་བྱ་བ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ངོན་བཟོ་བར་བགྱི་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
པས་

རང་བཞིན་དང་བྱེད་ལས་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། བྱེད་པའི་མདོ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་བྱང་བ་དང་། ལྷགས་ཟིན་པ་རྣམས་མི་ཉམས་པར་
གཟུང་།

པའི་དོན་དུ། ཡང་དག་པར་ངེས་པ་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐལ་བ་མེད་ཅེས་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚིག་གསུངས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ་ཞེས་པས་མདོ་སྔ་མ་
བྱང་དོན་དུ་

གསུངས་པ་དང་། སྔར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐལ་བ་མེད་གསུངས་པ་མིན་ནམ། ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞེན། ཁོ་བོ་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྔར་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་།
ཉན་ཐོས་

@003A ༄། །ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འཛང་རྒྱ་བར་འབྱུང་བ་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རྣམས་ཞེས་བར་ཆད་མི་བྱེད་དོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་
གྱིས་དེ་ལྟར་འཐོབ་

པར་རྒྱས་སམ་ཞེ་ན། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཞེས་སོགས་གྱིས། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་ལཤེས་གཉིན་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་
པ་ཐོབ་པར་རྒྱས་

སོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ལཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་བྱང་བ་ནི། ལེའུ་བརྒྱད་མ་དང་། རྒྱན་སྒྲུང་གཉིས་གྱི་བརྟེན་གཞི་མདོ་སོ་སོ་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་བ་དང་ཉི་བཞི་གཉིས་ལ་ལམ་ཤེས་གྱི་རང་
བཞིན་དང་བྱེད་ལས་བསྟན་

པའི་མདོ་ལོགས་སུ་ཡོད་མེད་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནམ་སྟུམ་མོ། །རྣམ་ལཤད་ལས་ལྟའི་བྱ་གང་དག་གི་ཞེས་པ་ནས། མཚམས་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཙམ་བྲུབ་པའི་མདོར་གསུངས་པ་
ནི། ལེའུ་བརྒྱད་མ་དང་།

རྒྱན་སྒྲུང་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་པས་དཔེ་དག་མ་དག་དཔྱད་པར་བྱའོ། ༥ །མདོ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་ང་རྒྱལ་བཙམ་དོགས་པར་གསུངས་པ་ནི། དེའི་ཆོ་འཁོར་དུ་འདུས་
པའི་འདོད་ལྷ་དྲུག་དང་གཟུགས་

ཁམས་པ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་མི་དགོས་པ་དང་། བྱམས་པ་བཞུགས་པ་དང་། རང་གི་སྤྱལ་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱལ་
བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་།

@003B བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོམ་པ་སོ་སོ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་རང་རང་གི་གཞུགས་མཛེས་ཤིང་འོད་དང་ལྷན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ང་རྒྱལ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། སྤྱིར་
ན་ལམ་ཤེས་སྤྱི་བ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་ཁྱམ་པ་གཉིས་ཀ་བསལ་

དགོས་པ་ནི་མངོན་འབྱུང་གི་མདོར་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་ལམ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ནི་སྤྱིང་འབྱམ་ཆེན་མོར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེས་ན་ང་རྒྱལ་ནི་མཆོན་པ་ཡིན་གྱི་ཆགས་སོགས་
ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བ་སྤང་དགོས་པར་གསེར་

ཕྱིང་ལས་གསུངས་སོ། ༥ །སྤྱིང་མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྤྱོན་མེད་པར་ཞུགས་པ་ནི་དམན་ལམ་གྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་ཐེག་དམན་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་དོགས་ཏེ། རྒྱན་
སྤང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཛོད་

ལས། འཕགས་དང་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དག །ཡང་དག་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས། །ཞེས་པའི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲིན་མེད་པ་ནི་མཐོང་
ལམ་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་ལམ་གྱི་མིང་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ༥ །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁོ་བོ་ནི་དེ་དག་གི་དག་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད། ཅས་པའི་མདོ་ངེས་འཁོར་བ་མི་འདོར་བའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་
དག་གི་དག་བ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱེད་

མི་རྒྱས་ཞེས་པར་ཆད་མི་བྱེད་ཅས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། སྤྲས་ཟིན་ལ་དེ་ལྟར་བསྟན་གྲང་། སྤྲས་དོན་ལ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་སྤོང་བའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། ༥ །དྲོད་དང་ཅེ་མོ་པ་གཉིས་སྟོབ་མ་སྟེ་ཉོན་ཐོས་

@004A ༄༄༅། །ཀྱི་རིགས་ལས་ལོག་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ལ། གཞན་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དྲོད་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་ས་གསུམ་ལས་གྲང་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་
པའོ། ༥ །སྤྱི་དོན་འདིར།

འོན་ཀྱང་ལྷག་བཅས་པའི་རྟེན་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། དེས་གཞན་ངོར་ལྷག་མེད་དུ་སྤྱངས་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལུས་གཞན་ཞིག་སྤངས་ཏེ།
དབེན་པར་གནས་

བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་བསྟུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། གསེར་ཕྱེང་ལས། ལྷག་བཅས་ནས་ཐོག་པའི་ཚུལ་ཡང་རྩ་འཁུལ་གྱི་མཐུས་ཆོ་བསྤངས་ནས་བྱང་
ཆུབ་བསྟུབ་ལ།

རང་གི་ལུས་སྤྱངས་ལས་མི་འདའ་བར་བྱིན་གྱིས་སློབ་ཅིང་། སྤྱལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་གཞན་ངོར་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ནས། ལུས་སྤྱུ་མ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་དབེན་པར་
གནས་ཏེ་ཆོགས་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཞེད་པར་སྤང་ལ། གསེར་ཕྱེང་གི་ལུང་འདི་ལྟར་ན། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཡོངས་འགྱུར་བའི་དག་བཅོམ་
བས་ཆོ་འཕོ་བ་དང་ལུས་

གཞན་ལོན་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་ཉིད་རྟེན་དེ་ལ་འཛང་རྒྱ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཆོག་བྱང་ནང་གི་ཤུ་རིའི་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱང་རྒྱལ་ཡོངས་འགྱུར་བའི་དག་བཅོམ་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་

@004B རྒྱ་ལོན་བྱར་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བར་ལྷང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ནམ་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་གཞན་དོར་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་རྩལ་བསྟན་ནས་
སྒྲུལ་བའི་རིང་བསྐལ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་

ཕྱིང་ལས། སྒྲུལ་བའི་ལྷས་གྲིས་གཞན་དོར་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་རྩལ་བསྟན་ནས། ཞེས་པའི་དོན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ །ལྷས་སྒྲ་མ་གནས་བདེན་པར་བཞག་ནས་སྒྲུལ་བའི་ལྷས་
བརྒྱུད་སྟེ་ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཟེར་པ་མི་

འཐད་དེ། དེ་རྣམ་ན་ཤུ་རིའི་བྱའི་རིང་བསྐལ་ལ་མཆོད་རྟེན་བྱས་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མའི་ལྷས་ནི་རྣ་མི་ཕལ་བས་མི་མཐོང་ལ། སྒྲུལ་བའི་ལྷས་ནི་གསོན་
ལྷས་སྒྲ་འགྱུར་བས་རིང་བསྐལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་ཡོངས་འགྱུར་བའི་དབྱ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེས་ལྷག་བཙས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕད་དཀར་
ལས། མ་འོངས་དུས་ན་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱོད་ཀྱང་། །རྒྱལ་

བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །པརྒྱའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ཀུན་ཏུ་སྒྱུན། །སློག་ཆགས་རྒྱ་བ་སྟོད་དག་རྣམས་པར་འདུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་དོན་གྱི་དགོངས་
པའང་གསེར་ཕྱེང་དང་མཐུན་པ་ལེན་དགོས་སོ། །རྟོག

གི་འབར་བའི་ཚིག་ཟིན་ཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དབྱ་མའི་ཡིག་ཆར་ཕད་དཀར་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་མཆོག་ཟུང་ནང་གི་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པར་
བཤད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་། དེ་ལྟར་ན་ལུང་དེས་མཐར་ཐུག

@005A ༄༄༅། །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྒྲུབ་པར་གསེར་ཕྱེང་སོགས་ནས་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་མི་རུང་ངོ། ༥ །ཐེག་པ་གཅིག་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་
བདུན་ནི། བཟོད་བྱའི་ཐེག་པ་

གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟར་བ་དད་མེད་པར་མཚུངས་པ་དང་། བགྲོད་པ་པོའི་ཐེག་པ་གང་ཟག་གསུམ་བདག་མེད་པར་མཚུངས་པ་དང་། གང་གི་ཆེད་དུ་བགྲོད་པའི་
ཐེག་པ་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་རྣམས་

མཚུངས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསེར་སྤེང་ལས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱན་འབྲེལ་རྣམས་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས། རྣམ་བཤད་དང་སྒྲིལ་བའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་རྣམས་
བདག་མེད་རྟོགས་པར་མཚུངས་པ་ཞེས་

པ་ནི་ཡི་གེ་ཉོར་རམ་སྒྲམ་མོ། །དགོངས་གཞི་ལྷ་པ་བསམ་གཉིས་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་རེ་ཞིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཉན་
ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་

སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེ་མི་རུང་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་བཅོས་མས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྐྱིན་སོགས་ལ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྒྲམ་མོ། །དགོངས་གཞི་བྱག་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་དོན་འདིར་
ལྷ་རིའི་བུ་སྤྱུལ་བའི་ཉན་ཐོས་སུ་གསུངས་

པ་དབྱུང་བྱ་སྟེ། ཐུན་མེད་མིན་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན། ལྷ་རིའི་བྱ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སེལ་གྱི་སྒྲུལ་པར་བཤད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་སྟོན་འཇུག་དར་རྒྱུ་ནས་བྱུང་བ་ལྟར་རིགས་མ་དེ་
པའི་ཉན་ཐོས་སུ་འདོད་དགོས་པ་ལྟ་

@005B བྱར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ༥། །འཕགས་སེང་གི་འབྲེལ་བ་རྣམས་སུ་རྒྱུད་སྒྲ་ཙུ་འབྲེལ་གྱི་ལུང་མ་བྱངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེར་དུས་སུ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དཔེ་རྩབ་ནས་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་
དང་། དུས་ཕྱིས་མངའ་བདག་མེ་ཏི་པས་མཆོད་རྟེན་

ཞིག་གི་སེར་ཁ་ནས་འོད་ཡང་ཡང་འཕྲོ་བ་གཟིགས་ནས། དེ་ལ་ཞིག་གསོ་དང་བཅས་ཅི་འདུག་བཅའ་བས་ཏུ་ལའི་ལོ་མར་བྲིས་པའི་རྒྱུད་སྒྲ་མ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་གྱི་
དཔེ་རྟེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྟེ་དོན་

འདིར་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱུད་སྒྲ་མ་དབྱུ་མའི་ལྷགས་སུ་བཀྲལ་བར་སྟོབ་དཔོན་ཡང་བཞེད་པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་ནི་དོན་ལ་གནས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་དོགས་གཙོད་མཛད་
དོ། ༥། །གསེར་ཕྱོང་ལས་འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་མེད་

པ་རང་ལུགས་སུ་མཛད་གྱང་། རྣམ་བཤད་ལས་འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་པ་རང་ལུགས་སུ་བཤད་དེ། སྐབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་རྣམ་འབྲེལ་ལས། འབྲིབ་དང་ཕུལ་བྱུང་བསྟེན་པ་ཀུན། །མི་
མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་ཉིད་ཕྱིར། །དེ་

གོམས་པ་ལས་བདག་འབྱུང་བས། །ལ་ལར་ཟག་པ་ཟད་པར་འབྱུང་། །ཞེས་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན་བློ་སྟོབ་བ་དང་སེམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས་རྒྱེན་དང་སྤད་ན་

སྐྱིབ་པ་སྤང་བྱུང་དང་གཉིན་པོ་སྐྱེ་བྱུང་བྱ་སྐྱབ་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པར་ངེས་པ་ལྟ་ཞོག །འཛང་རྒྱ་བར་བྱང་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་
བུ་སྐྱེ་བྱུང་བ་ལ་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བ་ཞིག་དགོས་ @006A ༄༅། །ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱ་ཚོགས་མཚང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྒྱ་ཚོགས་
པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་

བརྗོད། །ཅེས་ནས་ཀྱིས་བོན་དང་རྩ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་དུས་དང་མཚམས་པར་ཚོགས་པའི་ཞིང་དེར་རང་ཕྱོགས་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་རང་འབྲས་ནས་སྐྱུག་སྐྱེ་བྱུང་བར་སྐྱབ་པའི་
རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་

མ་ཁྲབ་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་ན་འབྲས་བུ་སྟེ་རུང་གིས་ཁྲབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་སྟེ་རུང་ཡིན་ན་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བས་ཁྲབ་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
འབྲས་བུ་སྟེ་རུང་ཡིན་ན་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བས་ཁྲབ་པར་

ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་དེ། །ལྷག་མ་དང་ལྷན་ལྷས་མེད་ཕྱིར། །ལྷས་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་དཔོག་བཞིན། །ཞིས་རྒྱ་ལུང་དང་
བྲལ་བའི་ནས་ཀྱིས་བོན་དེ་རང་ཕྱོགས་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་

གཞིར་རང་འབྲས་ནས་སྟུག་སྟེ་རུང་དུ་དཔོག་པའི་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ལྷས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོད་པ་བ་སོགས་ལྷས་རྒྱས། དབང་པོ་དངས། རྩོ་
གསལ་བ་ཙམ་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་སུ་

དཔོག་བ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཡང་ཁྲབ་པ་མེད་དེ། རྒྱ་ལུང་དང་བྲལ་བའི་ནས་ཀྱིས་བོན་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་སྟུག་སྟེ་རུང་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་མེད་པར་གསུངས་
པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་སྟུག་སྟེ་མི་རུང་

@006B བས་བྱུང་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ནས་གྱིས་བོན་དེ་ལ་རང་འབྲས་ནས་སྟུག་སྦྱི་རུང་མི་རུང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ལུད་དོད་གཤེད་སོགས་གྱི་རྒྱན་དང་འཕྲད་པར་འབྱུང་མ་འབྱུང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་རྒྱས། དབང་པོ་དངས།

སྒོགས་ལ་བ་དེ་ལ་རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྒྱན་དང་འཕྲད་པར་འབྱུང་མ་འབྱུང་གཉིས་ཡོད་པས། དེ་ལས་འདོད་ཆགས་སྦྱི་རུང་མི་རུང་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ།
སེམས་ཅན་ཡིན་ན་འཆང་རྒྱ་བར་རུང་བས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་འཆང་

རྒྱ་བའི་རྒྱན་དང་འཕྲད་པར་འབྱུང་པ་ཡོད་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནས་གྱིས་བོན་ཡིན་ན་རྩ་ལུད་དོད་གཤེད་སོགས་གྱི་རྒྱན་དང་འཕྲད་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་པས་མ་བྱུང་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མི་མཆུངས་ཏེ། ནས་གྱིས་བོན་དེ་རྩ་ལུད་དོད་གཤེད་

སོགས་གྱི་རྒྱན་དང་མ་འཕྲད་པར་རྒྱན་ཆད་པ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་འཁོར་པ་མ་སྟོངས་གྱི་བར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པས་ན་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་ཀྱང་འཆང་རྒྱ་བའི་རྒྱན་དང་ངེས་པར་འཕྲད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །རྣམ་འབྲེལ་

ལས། ཁ་ཅིག་སྒྲ་སོགས་ཕྱིར་ན་སྒྲོན། །ཟད་མིན་ཞེས་ཟེར་འདི་ལྟོག་ལ། །ཐེ་ཆོམ་ཟ་པ་དེ་ཕྱིར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་དཔོགས་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐུབ་བ་ཆོས་ཅན།
སྒྲོན་ཟད་པ་མིན་ཏེ། དག་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ལམ་པོ་ཆེའི་སྒྲིས་བྱ་བ་ཞིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཏྲགས་འདི་ཆོས་ཅན། བྱུང་པ་འབྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཙམ་ཞིག་འདྲན་པའི་ཏྲགས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་པར་
བྱེད་དོ། །ཐེ་ཆོམ་འདྲན་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་པས་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྒྲིས་བྱ་

@007A ༄༄༅། །རག་སྒྲ་བ་ཡོད་པར་བྱུང་བ་ཟེན་མ་བརྗོད་པས་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་འདྲན་པ་མིན་གྱི། མོལ་བ་རང་གིས་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྒྲིས་བྱར་རག་སྒྲ་བ་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་མ་མཐོང་
བར་སྒྲ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ལྟོག་བྱུང་ངེས་པའི་སྒྲུབ་

བྱེད་ངེས་པ་ན་ཐེ་ཆོམ་འདྲན་པའི་དོན་ནོ། །དམ་བཅའ་ལ་མཐའ་བཅད་ནས་འགོག་པ་ནི། ཏྲག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར། །ཡང་ན་ཐབས་ནི་མི་ཤེས་ཕྱིར། །སྒྲོན་ནམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་
ཅས། བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གང་ན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཉེས་

པ་ཟད་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཆགས་སོགས་སྟོན་ནམས་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཐབས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་
ཕྱིར་རམ། བསྐྱབས་ན་ཤེས་པར་རྒྱས་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་

བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་ཀྱང་སྟོན་མཁན་མེད་པའི་ཆགས་སོགས་སྟོན་ནམས་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཞེས་རྟོག་གིང་ན། ལན་ནི། རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་རང་རྒྱ་ཡི་ནི། གཉེན་པོ་གོམས་པའི་
ཟད་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས། །དེ་ཤེས་པ་

ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། དེ་དག་རྟག་པ་མིན་ཏེ། བྱོད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་རྒྱས་་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཐབས་ཤེས་པ་འང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བདག་

འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཤེས་པ་འང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གཉེར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཙེ་ལྡན་སྐྱུག་བསྐྱེད་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། །ཐབས་ནམས་ལ་ནི་མངོན་སྟོར་
མཛད། །ཅེས་སོགས་གྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་

@007B ཕྱིར་དང་། སྟོན་མཁན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་གསུངས་པ། །འབྲས་མེད་ཕྱིར་ན་བརྟུན་མི་གསུང་། །ཐུགས་བརྩེ་ལྡན་ཕྱིར་ཚུམ་ཀྱན་ཡང་། །གཞན་གྱི་དོན་
དུ་སྟོར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དེས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལན་དང་བཅས་པ་དོན་ལ་ཐོབ་ཀྱང་བསྐྱབས་ཟིན་པ་དང་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན། མཐའ་བཅད་ནས་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་
བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་

ལ་སྟེ་དོན་འདིར་བརྟག་པ་དང་པོ་ལན་དང་བཅས་པ་མ་བྱུང་བ་ནི་ཡི་གེ་ཆད་དམ་སྟུམ་མོ། ༥ །སྟོ་བྲོས་རྒྱ་མཆོས་ལྷས་པའི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལོན་པའི་རྒྱ་
བརྒྱད་པོ་དེ་ལམ་ཤེས་གྱི་ཐབས་གྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་

པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟེ་དོན་འདིར་ཡང་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གསེར་ཕྱིང་ལས། ཟག་མེད་གྱི་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་དང་མ་འདྲེས་ལ་སྟིད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སེམས་པ་
སྟེ་སྒར་བརྟན་པ་བརྒྱད་པོ་ལྟ་བུར་མངོན་ནོ། །ཞེས་ཀྱན་

འབྱུང་ཕྱ་མོ་ལྟ་བུར་གསུངས་པས་དཔུང་པར་བྱའོ། མཎྜུ་མ་བཤད་ལས་འདིར་བསྟན་ནམ་པའི་གྲངས་གསལ་བར་མ་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། གསེར་ཕྱང་ལས། གང་ན་སྟུག་ཀྱན་སོ་སོའི་བརྒྱད་
ཀྱན་ཐུན་མོང་དུ་བཅུ་བཞི། འགོག་པའི་བདུན་ལམ་

གྱི་བཞི་སྟེ་ནམ་པ་སོ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སྤྱི་དོན་འདིར་སྟུག་ཀྱན་ཐུན་མོང་གི་བདུན་དང་། དེས་འབྱུང་གི་བཞི་གཅིག་དུ་བྱས་ནས་ཉིར་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ཁས་ལེན་རུང་མི་རུང་
དཔུང་བྱ་སྟེ། རྟོགས་དཀར་དེས་འབྱུང་གི་བཞི་

@008A ༄༄༅། །གཅིག་དུ་བྱས་པ་དང་། ཤེར་འབྱུང་གིས་སྟུག་ཀྱན་ཐུན་མོང་གི་ནམ་པ་བདུན་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་པར་གསེར་ཕྱང་ལས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། མཎྜུ་

ཐོས་ནམས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་པ་རོལ་དག་ལྟ་བུ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟུག་ཀྱན་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡིད་
འབྱུང་བ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་ཐ་མ་

མ་གཏོགས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཡོ་བ་དང་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡི་སྒོ་ནས་སྤྱག་ཀུན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ལྷགས་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ལྷག་

བཅས་དབྱ་བཅོམ་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་པ་དང་འགོ་བའི་ནང་ལྟ་བུ་དང་ཉི་བར་འཆོ་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱག་ཀུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་ལྷགས་པ་དང་། ལྷག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་ལྷགས་
པའི་ཆོ་འགོག་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་

གསེར་ཕྱིང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀ་དང་མཐུན་ནོ། ༥ །རང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ནི་དབྱ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས། འགའ་ཞིག་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས། །འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་མཆོད་
ཅིང་། །རང་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་ཕྱིར་

བརྩམས་ནས། །སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ་₁ གཞན་དག་ནི། །སངས་རྒྱས་མཉེས་བྱས་ངེས་འབྱེད་གྱི། །ཆ་མཐུན་བསྐྱེད་པ་རྫོགས་བྱེད་དོ། །གཞན་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ལ་འབྲས། །ཐོབ་བྱེད་དབྱ་
བཅོམ་མངོན་མི་བྱེད། །ཅེས་

@008B གསུངས་པ་ལྟར་རིམ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆོ་རབས་རྣམས་སུ་ཆོག་པ་ལམ་དང་། སྦྱར་ལམ་དང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། རིམ་བཞིན་
སྦྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཡན་

ཆད་ཐོབ་པ་མེད་ལ། སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་རིམ་བཞིན་སྦྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། ཕྱིར་མི་འོད་ཡན་ཆད་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསེར་སྤྱོད་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྦྱོར་ལམ་འདིར་ཡང་དེ་
ལྟར་བཤད་པས། རྣམ་བཤད་ལས་རང་།

རྒྱལ་གཉིས་ཙམ་དུ་བྱེན་ས། ཕྱི་མ་ནི་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་བྱང་དུ་སྦྱོར་ལམ་མ་ཐོབ་ནས། །ཕྱི་མ་ལ་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་སྦྱོབ་ཏེང་མ་ལ་དགྲ་བཙུག་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་ཡིག་ཆད་
ལྷག་འབྱུང་མི་འབྱུང་དཔུང་པར་བྱའོ། ༥། །རང་རྒྱལ་

རྣམས་ནི་བྱང་རྒྱལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། སྤྱིད་ཐའི་ཆོ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལམ་གློས་པར་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྟོན་ཚུལ་
གྱི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་

ཏེ། གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲ་མེད་པར་ལུས་གྲིས་ཆོས་སྟོན་ལྟས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱལ་དབྱ་བཅོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟབ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ། ཤེས་པ་ཟབ་པ་དང་མ་བཟོད་པ་ཟབ་པ་གཉིས་དང་
ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱེང་ལས། མཉམ་

གཞག་ཏུ་བཟོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཟབ་པ་སྟེ། གཞན་གྱིས་རང་ལ་བསྟན་མི་དགོས་པའོ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ངག་གི་འབྲས་རྟགས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པ་ནི་མ་
བཟོད་པ་ཟབ་པ་སྟེ། ཅུ་བའི་ཡང་སྒྲས་བསྟུས་པ་

@009A ༄། །གཞན་ལ་རང་གིས་བསྟན་མི་དགོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་སྲིད་མཐའ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་སོགས་ལས་གདམས་ངག་ཐོས་པ་ནི་གཞན་ལ་མངོན་
གྱུར་ཡིན་པས་ན། ཐོས་པ་ལ་

སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོང་བའི་རྟགས་གྲིས་ཉོན་མོངས་སྤངས་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་རུང་བར་དཔོག་པར་སྒྲ་བ་ཡིན་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་ནི་སྲིད་མཐའི་ཆོ་གཞན་ལས་གདམས་ངག་མ་ཐོས་པར་ཀེང་རུས་
མཐོང་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཅུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་

མོངས་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཐོས་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚང་བའི་རྟགས་གྲིས་དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་རུང་བར་དཔོག་བར་དཀའ་བ་ནི་ཤེས་བ་ཟབ་པའི་དོན་ཡིན་
ནས་སྒྲུལ་མོ། །ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་ནི་

ཆོས་སྟན་པའི་ངག་གི་འབྲས་རྟགས་སྤྱི་དང་བྱེད་པར་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཆོ་བདག་གིས་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སོགས་གཞན་ལ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་དག་
བཙམ་ཐོབ་པར་གཞན་གྱིས་དཔོག་པར་སྤྲ་ཡང་། རང་རྒྱལ་

གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་འདྲ་བའི་ངག་གི་འབྲས་རྟགས་གྲིས་དཔོག་པར་དཀའ་བ་ནི་མ་བཟོད་བ་ཟབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གསེར་ཕྱིང་ལས། ཟབ་པ་སྤྲ་མ་ལ་ནི་ཕྱི་མས་ཀྱང་བྱུང་ལ་དེ་ལ་ནི་སྤྲ་
མས་མ་བྱུང་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་

ཤེས་བ་ཟབ་པ་ཡིན་ནས་བཟོད་པ་ཟབ་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དང་། མ་བཟོད་པ་ཟབ་པ་ཡིན་ན་ཤེས་བ་ཟབ་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལས་
གདམས་ངག་ཐོས་པའི་ཆོ་དེ་ལ་གནས་པའི་

@009B རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མ་བཟོད་པ་ཟབ་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་ཟབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་
མོ། །འོན་ཀྱང་རྗེའི་གསུང་དེ་རྗེས་འཇུག་ནམས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་པ་ལྟར་

བཞག་པ་ཡིན་པས་ཆོམ་མི་སྒྲ་བར་དཔྱོད་ཅིག །ཉི་སྒྲུང་ལེན་བརྒྱད་མ་གཉིས་དཀར་བསྟན་མི་དགོས་པ་དང་ཤེས་པ་ཟབ་བའི་མདོ་དང་མཛོད་པ་ཟབ་པའི་མདོ་གཉིས་སྒྱུར་བས། དེའི་ལྟར་ན་
རྩ་བའི་རྒྱུ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པ་དང་། དང་

པོ་གཉིས་བསྟན་མི་དགོས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཆད་ཅིང་། འབྲེལ་བ་འདི་ལྟར་ན་རང་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟན་མི་དགོས་པ་རྒྱུ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་། རང་གིས་སྟོན་པ་སྒྲ་ལ་མི་སྟོས་པ་ཐ་མ་
གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གསེར་ཕྱང་ལས་གསུངས་སོ། ལ།

རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བར། སྟོན་ལམ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་སངས་རྒྱས་རྟོག་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་རྣམས་བལྟར། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེའི་མཐུས་སྒྲ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་རྣམས་ཞེས་དཔེ་དོན་སྒྱུར་བ་ཡིན་གྱི།
རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་སྒྲ་མེད་དུ་ཆོས་

སྟོན་པར་འདྲའོ་ཞེས་སྟོར་བ་ནི་མིན་ཏེ། གསུང་དབུངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་མི་སྟོན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་མེད་དུ་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ཞེས་འཆད་པ་ནི་པ་བཙེལ་ཏེ། ལུས་
ངག་གི་ནམ་བུ་རིག་བྱེད་ལ་ཀྱན་སྟོང་དགོས་མི་དགོས་

ཁྱད་པར་མེད་པས། ངག་གིས་ཆོས་བསྟན་པས་ཤེས་པའི་རྩ་ལ་རྟོགས་ན་ལུས་ཀྱིས་བསྟན་པས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སྟོན་ལམ་
ལ་སོགས་པའི་མཐུས་རང་གི་ཡིད་ལ་

@010A ལྟོ། །བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། གསེར་ཕྱིང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱེ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་
ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། རབ་

རྒྱལ་གཙོ་ཆེར་སྐྱེ་མེད་པར་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་འབྲེལ་སྟོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག་དག་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ལུས་ཀྱི་སྟོན་
པ་ཤེས་པའི་རྩ་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་

བདག་མེད་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ལུས་ཀྱིས་རྩལ་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྩལ་དང་ལྷན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏྲོགས་རྩས་ཀྱི། བདག་མེད་ཀྱི་ཏྲོགས་པ་དང་ལྷན་པར་ཏྲོགས་མི་རྩས་པའི་ཕྱིར་དང་། ངག་གི་འབྲས་

དག་ལས་རྩས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། གསེར་ཕྱིང་ལས། སྐར་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་མངོན་མཐའི་ལམ་དགེ་བ་བརྩ་དང་། སོགས་པས་ངས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་

བདག་མེད་ཏྲོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱས་བདག་མེད་ཏྲོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་བཤད་རང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ། ལུས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་

པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱས་བདག་མེད་ཏྲོགས་རྩས་ཀྱང་སྟོན་པ་པོ་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་ཏྲོགས་པ་ཡོད་པར་ཏྲོགས་མི་རྩས་ཞེས་པའི་ཞིབ་ཆ་སྟོལ་འཆར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། རྩལ་བསྟན་དགོས་སྒྲམ་

@010B པའི་ཀུན་སྒོང་ལ་ངེས་པར་སྟོས་ན། རང་གིས་ཆོས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྒྲུང་དུ་འགྱུར་བས། དེ་འབྲའི་ཀུན་སྒོང་ལ་མི་སྟོས་པར་རྩལ་ལྟོན་རྣམས་ལ། དེ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་མཐོ་དེས་ལེགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་

བསྐྱེད་རྣམས་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་བྱ་སྟེ། གསེར་ཕྱེང་ལས། སྐྱ་མེད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་བསྟན་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པའམ་ཚུལ་དེ་ཁོན་ལྟར་རོ། །ཞེས་
ལུས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྒོང་

ཡོད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་། སྐྱ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ཡོད་ཀྱང་དེ་གདམས་ངག་མིན་གསུངས་པའང་དཔྱད་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱལ་ལུས་
ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཆོ་གདུལ་བུའི་ཡིད་

ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆོ་ག་དོན་གཉིས་ཀ་འཆར་བའི་ཆོ་ག་དེ་ནི་སྐྱ་མེད་པར་ལུས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱན་ཚོམ་ཁ་མའི་རྩེ་བཙུན་བུམས་པའི་
ཐུགས་ལ་ཤར་བའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་བཞིན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་ཕྱེང་ལས་ཀྱང་། ངག་གི་སྤྱོད་རང་མཚན་པ་ལ་འདོད་ན་ཡང་། ངག་ཏུ་མཐོན་ན་བསྟན་བཅོས་མ་བཅུ་མས་པ་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་མ་བསྟན་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུས་

ཀྱིས་སྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །འདིར་བཤད་པ་ལྟར་གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་ལས། རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་བར་གྱུར་བའི་གང་ཟག་གསུམ་ནི་
ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་

@011A ལྟོ། །དང་། རང་རྒྱལ་སྤྱོད་ལམ་བར་གྱུར་བའི་གང་ཟག་གསུམ་ནི་ཡང་དག་པར་བསྟུབས་པའི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། རང་རྒྱལ་འཕགས་པར་གྱུར་བའི་གང་ཟག་གསུམ་ནི་
རང་རྒྱལ་དུ་ངེས་པའི་

རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་གསེར་ཕྱེང་ལས་གསུངས་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུང་གི་དགོངས་པ་ལོ། །ཉི་མའི་གང་ཟག་ཐ་མ་གཉིས་དང་བསྟུད་པའི་ཐ་མ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ནི་ཀུན་ལ་སྤྱར་བར་ཡང་
གསེར་ཕྱེང་ལས་གསུངས་སོ། །

རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར་གང་ཟག་དེ་དག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དངོས་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ནི་རང་བྱང་རྒྱལ་ལས་མི་ལྟོག་པ་དང་། དེ་ཉིད་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་འདོད་པས་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་

རྒྱས་མི་བཞུགས་པའི་ཞིང་དུ་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་རྒྱན་སྤང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གསེར་ཕྱིང་དུ་ཡང་གསུངས་
སོ། ༥ །མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་

གྱི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། འདོད་སེམས་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་མཐོང་ལམ་མེད་པ་མིན་
ཏེ། དེ་དག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་མཐོང་

ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །གསེར་ཕྱིང་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐོབ་སྟེ། ས་གོང་འོག་ལ་ཞི་རགས་
སུ་ལྟ་བུ་ནི་འོགས་ལས་རྒྱལ་བའི་

@011B ལམ་ཡིན་ལ། དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་ན་སྤོང་ལམ་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ལམ་རིམ་ཆེ་བར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡོད་མེད་པ་ཙལ་བར་བྱའོ། །འདི་
ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་དེ། ཞི་རགས་ཅི་

རིགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས།
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་གོ་རིམ་

བཞིན། །ཞི་སོགས་རགས་སོགས་རྣམ་པ་ཅན། །གོང་དང་འོག་མའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་
གཞིལ་ཞི་རགས་ཅི་རིགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་མེད་པ་ནི་གསེར་ཕྱང་གི་དོན་ཡིན་

ལ། རྣམ་བཤད་ལས་ཞི་རགས་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་གཞི་དག་པ་ལ་བ་ལ་དགོངས་སོ། ༥ །སྟོ་སྟོའི་ཡིག་ཆ་གཉིས་ཀར་རྣམ་བཤད་གྱི་རྩིས་སུ་འབྲང་ནས་
འབྲེལ་ཆེན་དུ་བཀོད་པའི་ལུགས་གསུམ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་དཔྱད་

གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྟོགས་ཀའི་སྤང་བར་ལུགས་གཉིས་ཙམ་བཀོད་ནས། ལུགས་གཉིས་པ་ལ་བཞུགས་གནས་མི་རུང་བའི་སྒྲིན་བརྗོད་ཅིང་། ལུགས་དང་པོ་སང་བཟང་གིས་རང་ལུགས་ཡིན་པར་བཤད་ལ། གསེར་ཕྱིང་ལས་ཀྱང་།

ལུགས་དེ་གཉིས་ཙམ་བཀོད་ནས་ལུགས་གཉིས་པ་མི་འཐད་པར་བསྐྱབས་ཅིང་། དང་པོ་ལ་དགག་པ་མ་མཇད་བསག་སེར་ཕྱིང་དང་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་མི་གཅིག་དཔྱོད་དགོས་ལ། རྣམ་བཤད་ལས་ལུགས་གསུམ་^{@012A} ༡༡། །བཀོད་ནས་དང་པོ་གཉིས་མི་འཐད་པར་བསྐྱབས་པ་དང་། གསུམ་བ་སང་བཟང་གི་རང་ལུགས་སུ་བཤད་ཀྱང་བཤད་རྒྱུ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་ཆོད་དང་འགྲིག་དཀའ་བར་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་ཆོད་ལྟར་རུང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འདོད་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ལུགས་དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་མངོན་རྟོགས་ལ་ལྟོས་ནས་མཐོང་།

ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ལ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ་ཞེས་ཟེར། དང་པོའི་དོན་ནི་བདེན་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་སྟོང་མངོན་སྟོམ་གྱི་བྱ་བ་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་།

མཐོང་བའི་ཆོ་སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་སྤྲོང་ལ། དེ་ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་པས་ཀྱན་འབྱུང་ཡང་སྤྲོང་། དེ་སྤངས་པ་འགོག་པ་ཡིན་པས་འགོག་པ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད། དེ་ཡང་ལམ་སྒོམ་པ་མེད་ན་
མེད་པས་དེ་དག་དུས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་པ་འོ།།

ཀྱན་འབྱུང་སོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་སྤྲོད་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པའི་དོན་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་མངོན་ཏྲོགས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་སྒོ་འདོགས་གྱི་
རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་བཅད་ནས་རྗེས་སུ་ངེས་པ་སྐྱེས་

བའི་རིམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅུ་དྲུག་དུ་བཞག་ཅེས་པ་འོ། །སྤྱི་དོན་འདིར་ལྷགས་འདིས་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་པར་བཤད་ཀྱང་། བདེན་བཞིན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཅུ་
བཞི་ཅིག་ཅར་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་

@012B བ་ཡིན་གྱི། སྤྱས་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལྷགས་འདིས་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ར་ཟམ་པར་འགྲོ་བ་ལྟར་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བཤད་
ལས་ལྷགས་འདི་ལ་འགོག་ལམ་ཅིག་ཅར་ཐོབ་པ་དང་།

བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བཟོད་ཀྱང་སྐྱོན་དེ་མི་འབྱུག་གམ་སྒྲམ་སྟེ། དེའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིས་པ་འགོག་བདེན་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དོན་
ཡིན་གྱི། འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུང་དང་གསེར་ཕྱིང་ལས་ཀྱང་ལྷགས་འདིལ་དེ་འདྲ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷགས་གཉིས་པ་ནི། བྱ་བ་བྱེད་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་
པར་མ་ཟད་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་

མ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་བསྐྱོམས་པས་སྒྲོམ་པ་མཐར་མེན་པ་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཚད་མ་རྣམས་གྲིས་
བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅིས་

སྒྲི་འཛིན་མངོན་སུམ་གྲིས་སྒྲི་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་པོ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན། དེ་དག་རྗེས་ཆ་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པའི་སྒྲོན་ས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་རྗེས་ཀྱན་མངོན་སུམ་
དུ་མཐོང་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲི་འཛིན་མངོན་སུམ་གྲིས་མ་མཐོང་

པའི་ཆ་གཞན་སྒྲིའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཚད་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་ཅིང་གཞལ་བའི་སྒོ་ནས་མཐོང་བར་བྱ་བ་གང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན། སྤར་ཡང་

@013A ལྟོ། །མ་མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་བྱ་སྤོང་རྩལ་ཡང་འཇིག་ལྷ་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ནི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་ལ།
དེ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཞེན་པ་

ལྟར་མེད་པར་མཐོང་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང་རིམ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར། རྣམ་བཤད་ལས་ལྷགས་འདིས་བར་ཆད་མེད་ལ་མ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལས་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་
པར་གསུངས་ཀྱང་དབྱད་བྱ་སྟེ།

སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་རྩལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་རྒྱན་གཅིག་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསེར་སྤང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན་གྱི། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་

རྟོགས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་སློན་དེ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་གྲགས་
ཀྱིས་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་

མ་གཅིག་དུ་བཞེད་པ་ནི་ལུགས་འདི་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་བ་དུག་ཅུ་བ་ལས། ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲིལ་བར། དེ་
ལྟར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་

འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་པས་བདེན་པ་གསུམ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པས། སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པ་ལང་དེའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་

@013B གཅིག་དུ་ཟད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཙུར་ཅི་ལྟར་བཞག། །སྒྲེ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཙུར་མི་འདོད་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
གཅིག་དུ་ཟད་པར་འདོད་དེ། དེ་དག་གི་འདོད་པ་དང་བསང་བ་

འདི་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ཟླ་བྲགས་ཀྱི་བཞེད་བ་དང་མི་འགལ་བར་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སེང་

བཟང་ན་རེ། ལུགས་ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐད་མ་གཅིག་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པས། རྣམ་པ་ལྷག་མའི་སློན་ས་མཐོང་ལམ་སློམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
མཐོང་ལམ་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སློན་གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས། །ཉ་ཕྱིས་ལ་དདུལ་རྣམ་པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། །ཡོན་ཏན་གཞན་སྦྱར་མི་
བྱེད་ན། །ཞེས་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་

གྱིས་སྒྲ་དང་བྱབ་བདེ་དབྱེར་མེད་རྫས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་སོགས་འཇུག་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་
དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་མཐུན་པར་མཐོང་བ་

ལས་ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྒོ་འདོགས་པ་ལྟར། གལ་ཏེ་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་སོགས་འབྱུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ་བྱད་ཆོས་གཞན་སྒྱུར་ཞིང་སྒོ་
འདོགས་བར་མི་བྱེད་ན། སྒྲ་མི་རྟགས་པར་སྒྲུབ་པའི་

@014A ཨུ། །རྟག་དང་རྗེས་དཔག་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། དེ་ལྟར་སྒོ་འདོགས་པ་ཡོད་པས་སྒོ་འདོགས་དེ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་གཞན་འཇུག་
པ་ཡིན་པས་སྒྱོན་དེ་མེད་པར་

གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བརྒྱུག་ཕྱོགས་སུ་སྒོ་འདོགས་པར་མི་བྱེད་ན། སོ་སོར་རྟགས་པའི་མངོན་རྟགས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཡང་། གང་གི་ཆོ་
འབྱུལ་བའི་རྒྱ་འགའ་ཞིག་ལས་

བརྒྱུག་ཕྱོགས་སུ་སྒོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་བྱུངས་ནས་དབྱུང་བའི་དོན་དུ། རྣམ་པ་གཞན་དག་གིས་སྒོ་མ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་གནས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་ཀྱང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་

དོ། །དེའི་དོན་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་བཞི་མཐོང་སྤང་བཞི་ག་མེད་པར་འགྱུར་ན། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་
རྟོགས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་

ཡང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤོང་སྤོང་ཡང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་སོགས་མི་སྤོང་བས་དེ་དག་སྤོང་ཕྱིར་དུ་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་སོགས་རྣམ་པ་གཞན་དག་གིས་
མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་དགོས་

པའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་འཐད་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བརྩེང་ཡང་། ཆ་གང་
ལ་གོམས་པ་གསལ་བ་

@014B ལ་སོགས་པའི་མཐུས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་སེལ་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་གགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བས་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་ཆ་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤོན་པོ་དང་སྐད་ཅིག་མ་
མཐོང་བར་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་སྤོ་མིན་དུ་སྤོ་འདོགས་

སེལ་གྱི་རྟག་འཛིན་སེལ་མི་རྣམས་པ་བཞིན་ནོ། །མཐོང་ཡང་ངེས་པ་མི་འབྲེན་ན། འཕགས་པ་དང་སོ་སྐྱེ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་ཅི་ཅིམ་ཞིག་གསལ་
བས་དེ་དག་གི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་

གཏན་བྲལ་བ་དེས་དེ་དག་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྐྱག་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་གྱིས་བདེན་པ་བཞི་གའི་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་ཡང་། ཆ་གང་སྐྱག་བདེན་གྱི་
ཆོས་ཉིད་ལ་གོམས་པ་གསལ་བ་ལ་སོགས་

བའི་མཐུས་སྐྱག་བདེན་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཀྱན་བཏགས་སེལ་རྣམས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་དེ་ཉིད་དེའི་གོགས་སུ་གྱུར་བའི་སྐྱིབ་པ་སྟེ་སྐྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་སྤོང་བས་སྐྱག་བདེན་གྱི་
ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། ཆ་གཞན་བདེན་

པ་གཞན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤོན་འཛིན་དབང་སྤོན་གྱིས་སྤོན་པོ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་མཐོང་བར་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྤོན་མིན་དུ་འཛིན་པའི་སྤོན་འདོགས་
སེལ་གྱི་རྟག་འཛིན་སེལ་མི་རྣམས་བ་བཞིན་ནོ། །

མཐོང་ཡང་ངེས་པ་མི་འདྲེན་ན་འཕགས་པ་དང་སོ་སྐྱེལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེས་བཞུང་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་ཅི་ཙམ་ཞིག་གསལ་བས་རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་གཏན་བྲལ་བ་དེས་འཕགས་
པ་རྣམས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་

@015A ཨུ། །པའོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་འདི་ལྟར་འཆད་རིགས་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་པ་ལས། དེ་ལྟར་སྤང་ཅིག་བཅུ་དྲུག་མཉམ་གཞག་དུ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཡང་། རྗེས་ཐོབ་དུ་ངེས་པ་
འདྲེན་པའི་རྩས་པ་

བཅུ་དྲུག་མཉམ་གཞག་དུ་རིམས་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ཅིང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་བཟོད་གྱི་ཆོ་བདེན་པ་གཞན་རྣམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་ཡང་དེ་དག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའི་རྩས་པ་
མེད་ན་སོ་སྐྱེ་དང་བྱུང་ཅི་ཡོད་ཅེན། །

གང་སེལ་བའི་རྩས་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དེའི་ས་བོན་སྤྲོང་མི་སྤྲོང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བདེན་བཞི་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའི་རྩས་
པ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་འཐོབ་པ་

ཡང་། ཚོགས་སྒྲུབ་གྱི་སྐབས་སུ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཞིང་བསྟོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་
ལྟར་བཤད་པ་དེ་རྗེས་ཐོབ་

དུ་ངེས་ཤེས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། བཟོད་ཤེས་བཅུ་དྲུག་རེ་རེ་ནས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས། འདི་ལྟར་ན་བདེན་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་ཆ་མེད་པས་མཐོང་བའི་

ཆོ་མཐའ་དག་མཐོང་ཡང་། མཐོང་བ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་བས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་སྟོ་འདོགས་སེལ་ཞིང་། ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ནམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཐོང་ལམ་སྟོམ་པར་བཞེད་པས།
མཉམ་གཞག་ལ་བཟོད་ཤེས་

@015B བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཡང་། ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་རྒྱན་གཅིག་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་། རྟོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་བཤད་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་རྗེས་ཐོབ་
གྱི་ངེས་པ་འདྲན་ཚུལ་ལ་བཞག་གོ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྤར་ལྟར་བདེན་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རེ་རེ་ནས་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ།
ཚུལ་བཤད་ནས། ལྷག་མས་གཞུང་གཞན་དང་

མངོན་ཏོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དུ་མར་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་མཐོང་ལམ་བཅུ་དྲུག་བཤད་པ་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲན་ཚུལ་བཞག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་སང་བཟང་གི་རང་ལུགས་ལ།

བཟོད་ཤེས་བཅུ་དྲུག་ར་བཅ་པར་འགྲོ་བ་ལྟར་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྟེ་བར་ཐལ། རྒྱན་སྤང་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལས་ཏེ། རྒྱན་སྤང་ལས་བཤད་པ་དེ་བསྟན་པ་གནས་པའི་ཆེད་དུ་
གདུལ་བྱའི་ངོར་བཤད་པ་སྟོས་བཅས་ཀྱི་

རྣམ་གཞག་གི་དབང་དུ་མཇད་པ་ཡིན་པས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱིང་དུ་བཟོད་པ་
བརྒྱད་ཅིག་ཅར་སྟེ་བར་གསུངས་པའི་སྟོབ་དཔོན་

ཟླ་བྲགས་ཀྱི་བཞེད་བ་དང་། སྟོས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལྟར་ན་རིམ་ཅན་དང་སྟོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལྟར་ན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་པ་གཉིས་བཀོད་
ནས། ཕྱི་མའི་བཞེད་པ་སྤར་བཤད་པའི་

@016A ཨཱ། ༄། སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཁས་སྒྲངས་ན་རེ་ཞིག་ལ་བསྐྱུང་བདེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྒྱན་སྒྲུང་དུ་བཤད་པ་དེ་སྟོས་བཅས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་ཡིན་ལ།

སྟོབ་དཔོན་རང་ལྷགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་སྟོས་མེད་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྒྲངས་ན་བདེ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རྒྱན་སྒྲུང་ཡང་སྟོས་མེད་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཕྱི་མའི་བཞེད་
པ་ཞེས་དམིགས་གྱིས་བསལ་

བ་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་སྒྲུང་གི་བཤད་ཚུལ་དང་སྟོབ་དཔོན་རང་ལྷགས་ཀྱི་བཞེད་པ་གཉིས་ཀ་སྟོས་མེད་ལྟར་ཡིན་ན་སྤར་མ་ཟླ་བྲགས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་མཐུན་པར་ཁས་
ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་སྒྲུང་

གི་གཞུང་དོན་རྒྱལ་བཤད་དུ་བཀོད་པ་དེ་སློ་མྱོངས་ཁོ་བོ་རྣམ་དཔྱོད་གྱི་གནས་ཁང་དོག་པར་མི་ཤོང་བའི་དབང་གིས། བཤད་ཚུལ་གཞན་བཀོད་པ་འདི་ལ་སློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བྱགས་ཁྲིལ་མ་
མཛད་པར་གཟུ་བོའི་སློས་ཞིབ་དུ་

དཔྱད་ནས་ཚར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་གང་རིགས་མཛོད་ཅིག ༥ །སྤྱི་དོན་འདིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་ནི་རིམ་བཞིན་མཐོང་སྤངས་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སློ་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་
ཆོས་ཉིད་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་བ་དང་

སོང་བའི་བྱད་པར་བཤད་པ་ནི། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཆ་གང་ལ་གོམས་པ་གསལ་བ་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ཡིན་པར་དགོངས་གྱུང་། གཞུང་དོན་ནི། སློ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་
ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་

@016B བྱི་བ་མིན་གྱི། སློ་གཅིག་ཡུལ་གྱི་ཆ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱུང་ཆ་གཞན་ལ་ཚད་མ་མིན་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆོས་ཤེས་ནི་དཔྱད་ཤེས་ཡིན་པར་བྱགས་ཆེ་ཞིང་། སྐབས་
འདིར་དཔྱད་ཤེས་ཚད་མར་མི་འདོད་པས་སྤྱི་དོན་འདིའི་

ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་སོ། ཨ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དུ་འཕོ་བའི་ཆོ་ཁྲིས་ཐོབ་ནས་མཉམ་གཞག་དུ་འཕོ་བར་སེམས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
འབྲེལ་ཆེན་ལས། བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་

མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ངོ་རྒྱུ་བའི་བར་ནི་མཆོག་གི་
དོན་ལ་སོགས་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ་སོར་རྟོགས་

བའི་ཕྱིར་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྒར་བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་རྣམས་ནི་མཉམ་གཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་
བོན་དངོས་སུ་གཞོམ་པའི་ཆེད་

དུ་སྒོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་མི་འཛོག་པ་དེ་སྤྲིད་ཚུན་ཆད་མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་ཆེན་གྱི་གཞུང་འདིའི་
དགོངས་པར་བསམ་སྟེ་ཨ་བྱ་ཀ་རས། སྤྱག་བསྐྱེལ་

བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ནི་མཐོང་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་བཅོ་ལྔ་ནི་མཐོང་ལམ་བཏགས་པ་པ་དང་སྒྲོམ་ལམ་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་དོ། །ཀྱུ་ལ་
ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་ནི། ས་དང་པོའི་མཉམ་

@017A ༄། །གཞག་ཡི་ཤེས་དང་པོ་དང་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་བཅས་པ་མཐོང་ལམ་དང་། ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་བར་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་

པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་གཞུང་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བསམ་སྟེ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །པཎ་ཆེན་འདིས་ཀྱང་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒྲོམ་
ལམ་དུ་འཛོག་དགོས་པས། ས་

དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འཕོ་ཁ་མའི་ཡི་ཤེས་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཡི་ཤེས་སུ་བཞེད་པར་སྒྲུང་དོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཞེས་པ་ནི། ས་
བཅུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་

གཉིས་པ་ནས་གཟུང་བའི་དོན་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་སང་བཟང་གི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སློམ་ལམ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། མཆོག་གི་དོན་ལ་སོགས་པར་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

བཀོད་པ་གང་ཞིག །ས་དང་པོའི་སློམ་ལམ་ཡོད་ན་ཀུན་འགྲོའི་དོན་ལ་སོགས་པར་ཞེས་འཆད་དགོས་ཀྱི། ཆོག་གི་དོན་ནས་ཐོག་མའི་མཆོམས་གཟུང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་
མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ངས་ཤེས་

འདྲན་བྱེད་གྱིས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སློ་སློའི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཡིག་ཆང་ས་དང་པོའི་སློམ་ལམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི། རྣམ་བཤད་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི།
རང་ལུགས་ལ་ས་དང་པོའི་སློམ་

@017B ལམ་མི་འདོད་ཅེས་ཁས་སྐྱངས་ན་གཞུང་མང་པོ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བས་ལེགས་སོ།། ༥ །ལམ་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་སྐྱབས་སུ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་ལ་
སོགས། །ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་འཛིན་པ་སོགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

རྟག་ཏུ་བསྐྱུང་བ་དང་། བསྐྱུབ་པ་དང་། སྐབ་མཇོད་པར་གསུངས་པ་ནི། རིམ་བཞིན་ལྷས་བྱས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་དང་། རྣང་གི་བར་ཆད་སེལ་བའི་དོན་ཡིན་པར་འཆད་
དོ། ༥། །འདིར་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་

ནི་གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་ཉི་བལ་པན་པའི་ཕྱིར་བཤད་གྱི། གནས་ཚལ་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཉིན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པས་དེ་དག་བདེན་མེད་དུ་གོམས་པས་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་

བསྟན་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་དགོས་པར་རྒྱན་སྒྲུང་ལས་འཆད་དོ། ༥། །སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དྲུག་ནི་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། རང་དང་གཞན་
རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་སྟེ་ལྔ་དང་གཅིག་

གོ། དང་པོ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་གྱི་བྱེད་པ་བཞི་དང་མཐར་ཐུག་གི་གཅིག་གོ། །བཞི་ལ་ཡང་ནང་དུ་སེམས་དུལ་བས་ཕྱི་རོལ་དུ་གཞན་ལ་འདུད་པ་དང་། རང་དུ་ཆགས་སོགས་ཞིབས་ཕྱི་རོལ་
གྱི་གཞོད་པས་མི་རྗེ་བའོ། །འདི་ལྟར་

གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པའདད་ལས་བྱེད་པ་ཐམ་བདག་(N'BRA)ས་བྱ་བའདད་པས། དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་གང་དུ་གནས་པའི་ས་ཕྱོགས་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་བ་ནི་
བྱེད་པ་ཐམ་ཡིན་ལ། གསེར་ཕྱིང་ལས་བྱེད་པ་ཐ@018A ༄༄༅། །མ་གཞན་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ས་ཕྱོགས་མཆོད་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ནི་
སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་འདོད་དགོས་སོ། མ། སྤྱིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་

དུ་འཛོག་ལུགས་མང་པོ་ཡོད་དོ། མཛོད་ལས། དམིགས་མཚུངས་གང་རུང་གི་སྒྲོན་ས་ཟག་པ་རྒྱས་མ་རྒྱས་ལ་བའདད་པ་དང་། ཀུན་བརྟམ་སུ། ཟག་པའི་སྒྲོ་དུག་པོ་གང་རུང་དུ་འབྲེལ་མ་
འབྲེལ་ལ་བའདད་པ་དང་།

ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པའི་སྐབས་སུ། ཟག་པའི་གཉིན་པོ་བྱེད་མི་བྱེད་ལ་བའདད་པ་དང་། སྐབས་བཞི་པར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་བཞི་དང་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་
ལྟ་སོགས་

བའདད་པ་ནི། མཉམ་གཞག་རྗེས་ཐོབ་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཟག་མེད་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཟག་བཅས་སུ་བའདད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་
སྒྲོན་ས་འཛོག་པ་དང་།

སྐབས་འདིའི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གྱིས་འཇོག་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། མ། །གསེར་ཕྱོང་ལས་རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ས་
གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་

དང་། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ས་བརྒྱ་པར་བཞག་ཅིང་། བསྡོ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྒྲོམ་ལམ་ནི་ས་དགུ་ས་ལ་བཞག་པར་
གསུངས་ལ། རྟགས་

@018B ད་ཀའི་སྤང་བར་གཞན་ནམས་འདྲ་ཞིང་རང་དོན་མོས་པ་མ་དག་ས་བདུན་ན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་ཡི་གེ་ནོར་བའམ། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་ཕྱི་མ་དུག་ལ་ཡོད་ཅིས་དགོངས་པ་ལེན་
དགོས་ཏེ། རྗེ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་མི་

བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་མཆོམས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་རྒྱན་མཆོན་ནི་ཉི་སྤང་ལས། རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི། གང་གིས་རང་གི་དོན་ཉིད་སྦྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་དོན་
ལང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པའོ།།

རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ནི། གང་གི་ས་གཉིས་ཀའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་ནི། གང་གིས་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་བསམ་པ་གཞན་དོན་དང་མ་བུལ་བ་ནི་འདྲ་
ཡང་། སྦྱོར་བས་རང་དོན་གཙོ་བོ་དང་། རང་

གཞན་གྱི་དོན་ཆ་མཉམ་པ་དང་། གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པའགྲུབ་ལས། དབྱེ་བ་ནི་བདག་དུང་རྒྱལ་བ་མ་སྤངས་པའི་གནས་སྐབས་དང་།
བདག་གཞན་མཉམ་པར་རྟོགས་པའི་གནས་

སྐབས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མ་དག་ས་བདུན་དང་། ས་བརྒྱད་པ་དགྲུ་པ་གཉིས་དང་། ས་བཅུ་པ་ལ་བཞག་པ་ལྟར་
སྤང་ཡང་། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་

ཡིན་གྱི། སྒོམ་ལམ་དགྲུ་གའི་རྗེས་ཐོབ་ན་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་རང་དོན་མོས་པ་གཙོ་ཆེར་མ་དག་ས་བདུན་ན་ཡོད་པ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གསུམ་
ག་ས་དགྲུ་གང་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་

@019A ༄། །ལཤད་དོ། །རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པར་བཞེད་པས། ས་དབྱ་གའི་རྗེས་ཐོབ་ན་ཡོད་ཅིས་པ་ནི་ཡི་གེ་མོར་རམ་དཔུང་བུའོ། །སྤྱི་དོན་འདིར་མོས་
པ་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་ལྟོག

ཆས་ཕྱི་བར་ལཤད་ཀྱང་། སྤར་བྲངས་པའི་ཉི་སྒྲུང་གི་ལུང་དོན་འཛོག་པའི་ཆོ། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་རང་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པར་བྱེད། གཉིས་དོན་མོས་
པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཤེར་

ཕྱིན་གསུམ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པར་བྱེད། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་གཞན་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་
པར་གསུངས་པ་ནི། མོས་པ་

སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་དོན་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཙམ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་འགྲིག་དཔྱོད་དགོས་ལ། དེར་མ་ཟད་དེ་གསུམ་དོན་གཅིག་ན་རང་དོན་མོས་པ་གཙོ་ཆེར་མ་དག་ས་བདུན་ན་ཡོད་པ་སོགས་
གཙོ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱུད་པར་ཡང་འཛོག

དཀའ་ལ། ཉི་མུང་ལས་གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒྱུར་བ་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྱུར་བ་བར་ཆད་མེད་པར་གསུངས་པའི་བྱད་པར་ཡང་འཛོག་དཀའ་བར་འགྱུར་བས་
དཔུང་པར་བྱའོ། སྟེ། །འགྲེལ་བ་ལས།

རང་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་དགོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་ཡིན་ན་ཡང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་དང་པོར་མངོན་དུ་མི་
བྱེད་པའི་ངོ་བོ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་

@019B འཆད་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས། གསེར་ཕྱང་ལྟར་ན། ཡུམ་ལ་མོས་པ་ནི་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཉིན་ཏེ་རྒྱ་
ཡིན་ན་ཡང་། དང་པོར་མོས་པ་བསྒྲོམ་ས་མ་ཐག

དུ་དོན་གསུམ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། མོས་ཡུལ་གྱི་ཡུམ་ལ་མོས་པ་ཙམ་སྒྲོམ་པའི་རྒྱུའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། མོས་པ་སྒྲོམ་
ལམ་ནི་མོས་ཡུལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉིན་

ཡིན་ན་ཡང་འཕགས་ལམ་གྱི་དང་པོར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། རྟོགས་དཀའི་སྤང་པ་
ལྟར་ན། ཚོགས་ལམ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་

སྤྱའོར་ཕྱིན་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པ་ཡོད་པས་དེ་དག་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་གཟུང་ངམ་ཞེ་ན། སྐབས་འདིའི་མོས་པ་ནི་མཉམ་གཞག་དུ་ཆོས་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྟེན་ན་མ་འབྲས་བུར་གྱུར་བའི་སྒྲོམ་

ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དང་པོར་ཚོགས་ལམ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། རྟེན་ཡིན་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་མ་དག་སྟེ། འགྲེལ་
ཆེན་དུ། ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་དགོ་བའི་

ཆོས་གྱི་རྟེན་ཅན་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཞེས་འགྱུར་བ་ལྟར་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་མཁས་གྲུབ་ཇི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། མ། །རང་དོན་མོས་པའི་གནས་
སྐབས་དགུ་དག་དུ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་

@020A ༄། །རྣམ་པ་དགྲུས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ལྷག་པའི་ཚུལ་དུ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྟོད་པ་དང་། གཉིས་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགྲ་དག་ཏུ། སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་རྣམས་རྣམ་པ་དགྲུས་

སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ལྷག་པའི་ཚུལ་དུ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བཀྱར་བ་དང་། གཞན་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགྲ་དག་ཏུ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་རྣམ་པ་དགྲུས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་
ལས་ལྷག་པའི་ཚུལ་དུ་མངོན་

པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱགས་པར་མཛད་དོ་ཞེས་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །བསྟོད་བཀྱར་བསྐྱགས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ། ཆོས་ཤེས་གྱིས། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་བྱགས་དབྱིས་པ་ཁོ་ན་བསྟོད་པ་
ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་

དང་། རྒྱུ་རྒྱུས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཟེར་ཡང་། རང་ལྷགས་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་གསེར་ཕྱང་ལས་གསུངས་སོ། ༥ །རྒྱུ་པ་དང་བོས་བསྟོད་བསྟོམ་ལམ་གྱི་
བྱེད་པར་དང་། གཉིས་པས་དེའི་

བྱེད་པ་དང་། ཀླང་པ་ལྷག་མ་རྣམས་གྲིས་དེའི་ངོ་བོ་སྟོན་ཏེ། ངོ་བོ་ལ་བརྩུ་གཅིག་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་སྟེ་མདོ་དང་ཤིན་ཏུ་འབྲིག་གོ་ཞེས་གསེར་ཕྱང་ལས་གསུངས་
ཤིང་། དེའི་བྱེད་པར་ནི། བྱང་

སེམས་གྲིས་དག་ཙུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲ་མེད་བྱང་རྩལ་ཏུ་བདེན་པར་མི་ཞེན་པའི་རྩལ་གྲིས་བསྟོ་བ་དེ་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་
གྲིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་སྟོན་

@020B པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །སྟོ་བ་དཔོན་སེང་བཟང་སོགས་འབྲེལ་བྱེད་གཞན་རྣམས་ནི་དང་པོ་ཡང་བསྟོ་བ་གཅིག་ཏུ་བབྱངས་ནས་བརྩུ་གཅིས་སུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་
ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལམ་མ་ཞོར་བར་

སྟོན་པའི་རྒྱ་སྒྲིང་རྗེ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་གྲིས་ཟིན་པའི་སྟོ་ནས་དག་ཙུ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་བསྟོ་བར་བྱེད་པའི་སྟོ་མ་ལམ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡུལ་བརྩུ་གཉིས་ལ་བདེན་པར་མ་ཞེན་
པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་བརྩུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་

ཅམ་གྱི་འགལ་བ་མིན་ལ། བསྡེ་བ་ཐ་མ་གསུམ་ཡང་དཔེར་བཞོན་པའི་དགོང་བ་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་བསྡེ་བ་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་དུ་བཏགས་པའོ། །བསྡེ་རྒྱུ་ནི་བར་གསུམ་གྱི་དགོང་བ་སོགས་རང་གཞན་གྱི་

དགོང་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་ལས་འདི་དག་དང་པོར་སྒྲོས་གཅིག་དུ་བསྡེ་མས་ཤིང་། དེ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་ནས་དེའི་དགོང་བ་བསྡེ་བོར་གསུངས་པས། གཞན་གྱི་དགོང་རྩ་བསྡེ་བར་

གསུངས་པས་དོན་ནི། ལྷག་དོག་མེད་པའི་ཡི་རང་བྱས་པ་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་མཚུངས་པར་ཐོབ་པའི་དགོང་བ་དེ་ཉིད་བ་སྡེ་བ་ལ་བཏགས་སམ་སྒྲམ་མོ་ཞེས་གསེར་བྱང་ལས་གསུངས་སོ། །བར་གསུམ་གྱི་དགོང་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་རྣམས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་གཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་པའི་བར་གྱི་དགོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་གྱི་དགོང་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་པའི་བར་

@021A ༄། །བྱི་དགེ་བ་གསུམ་མོ། ༥ །རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བས་རང་དང་གཞན་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་འཐོབ་གསུངས་པའི་དོན་ལ། སྤྱི་དོན་འདིར་རང་དང་གཞན་བསོད་ནམས་འཐོབ་
པར་མཚུངས་པའི་

དོན་ཡིན་གྱི། རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བས་བྱེད་པ་པོ་དང་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་འཐོབ་པའི་དོན་མིན་པར་བཤད་པ་ནི། རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བྱས་པ་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་ཐོབ་བས་
མ་བྱུང་པ་ལ་དགོངས་

པར་འདོད་དགོས་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་འཐོབ་གསུངས་ཤིང་། རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རྗེས་སྤྱི།
བྱེད་པ་པོ་དང་བསོད་

ནམས་མཉམ་པར་འཐོབ་པ་ནི་ཡི་རང་སྒྲོམ་པ་པོས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་པ་དང་། གསེར་སྤང་ལས་ཡི་རང་སྒྲོམ་པ་པོ་དང་དགེ་བ་སྤྱོད་པ་པོ་གཉིས་སྒྲོ་མཉམ་ན་མཉམ་པར་འཐོབ་།
མི་མཉམ་ན་མི་མཉམ་

པར་འཐོབ་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ནི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་པས་ནི། བྱེད་པ་པོ་ལས་བསོད་ནམས་རྒྱུ་དུ་འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད། མཉམ་པར་འཐོབ་པ་
ཡང་ཡོད། ལྷག

པར་འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉམ་པར་འཐོབ་པ་ཡོད་པར་འགྲེལ་བ་འདིར་བཤད་ལ། ལྷག་པར་འཐོབ་པ་ཡོད་པར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥། །བྱང་སེམས་
སྒོམ་ལམ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་

@021B ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་རྟོགས་རྩལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོབ་བྱ་འབྱུང་པར་བྱེད་
པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་སྐྱབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་།

སྤང་བྱ་འཛམས་རྩལ་གྱི་སྒོ་ནས་ངེ་མ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ནི།
སྐྱབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེས་

མ་ཟིན་པའི་པར་ཕྱིན་གཞན་ནམ་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་ལ་དེས་ཟིན་པའི་དབང་གིས་འཐོབ་པ་ནི། དེ་མཆོག་ཡིན་པའི་དོན་དང་། དེས་ཀྱན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པར་རྟོགས་ནས་

སྐྱབ་པ་ནི། དེས་ཀྱན་ལ་མངོན་པར་འདྲ་མི་བྱེད་པའི་དོན་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི། དེས་གཏོང་བར་
བྱེད་པའི་དོན་དང་། འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་སངས་

རྒྱས་འཐོབ་བར་བྱེད་པ་ནི། དེས་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། ༥ །འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དོན་འཆད་པ་
ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དག་གཞི་གསུམ་

གྱི་ངོ་བོ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དག་པ་གསུམ་གཅིག་ཡིན་པའི་དོན་དང་། སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་མེད་སོགས་བཞིར་བྱ་བའི་དོན་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་ནི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། གཟུགས་སོགས་ནི་
དེའི་ཡུལ་དང་། འབྲས་བུ་ནི་དེའི་

@022A ༄། །འབྲས་བུ་ལ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཉི་མ་ལ་མ་འབྲས་བུ་ནི་དག་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འབྲས་བུ་དང་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་བཞེད་དོ།

དེ་ལྟར་ན་མིང་གི་སྟོན་སྒྲོལ་དག་གཞི་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང་རྗེས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲོལ་གཉིས་སུ་འདྲེའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པས་གཞུགས་སོགས་རྣམ་པར་དག་པར་བཤད་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཅན་དག་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་

འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རང་གི་ངོ་སྤྲེལ་གྱི་སྤྲང་བྱའི་བྱི་མས་དག་པའི་ཆོན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་དང་། དེའི་དམིགས་ཡུལ་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། རྣམ་གྲོལ་དེའི་ངོ་སྤྲེལ་གྱི་སྤྲང་བྱའི་བྱི་མས་དག་པ་ཡིན་མིན་དུ་བྱད་པར་

མེད་པར་གཉིས་ཀ་བྱི་མས་ངེས་དག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དགག་བྱ་བུམ་པ་གཅིག་གིས་དག་པའི་ཤར་རྒྱབ་གྱི་ས་ཕྱོགས་གཉིས་བུམ་པ་གཅིག་ལུ་ངེས་དག་པ་ཡིན་མིན་དུ་བྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །མཁས་གྲུབ་

རིན་པོ་ཆེས། འདིར་གང་དག་ཡུལ་ཅན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་མས་དག་པ་ན། དེའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དེ་མ་དེས་དག་ཅིས་འཆད་པ་མི་འབད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་
མས་དག་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་མས་དག་

དགོས་པས་དེ་མ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲོན་བརྗོད་ནས། རང་ལྷགས་འཛོག་པ་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་སྤང་བྱའི་དེ་མས་དག་པ་ན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་རྒྱད་
ལྟན་གྱི་གང་ཟག་གི་གཟུགས་སོགས་ཡུང་པོ་

@022B ལྡེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དེ་མ་དེས་དག་པའི་དོན་ཡིན་པར་འཆད་པ་ནི། སྒྲས་ཟེན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ། གསེར་སྤང་རྣམ་པའདད་གཉིས་ཀར་སྤང་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་
གྲོལ་ལམ་རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་སྤང་བྱའི་དེ་མས་དབེན་པའི་ཆན་དེ་

མ་དེ་གཏན་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་མ་དེས་དབེན་པར་འདོད་པ་ལ་སྒྲོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་རྩས་དབེན་པར་འདོད་པ་ལ་སྒྲོན་
མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱབ་བྱེད་གཉིས་མེད་སོགས་བཞིར་

ཕྱེ་བའི་དོན་ཡོད་དེ། གཉིས་མེད་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ནི་སྒྲོས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བྱར་མི་རྒྱས་པ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་དུ་
མ་མེད་པ་དང་། གཅད་དུ་མེད་པ་ནི་ཆ་ཤས་དུ་མེད་པ་འོ།

ཡང་ན་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ་འོ། །མདོའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གསེར་ཕྱང་ལས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་འགྲེལ་བའི་དོན་འཆད་སྐབས་གསེར་ཕྱང་ལས།
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་གཉིས་དག

བྱའི་དྲི་མ་གཅིག་བྱ་དེས་དག་པ་ཡིན་མིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྫས་ལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལྗོག་པ་ལ་ཡང་ཐ་དད་པར་གཅད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
ཞིང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམ་དག་གཉིས་ལྗོག་པ་ཐ་དད་

ཡིན་ཀྱང་། དག་བྱའི་དྲི་མ་གཅིག་བྱ་དེས་དག་པ་ཡིན་མིན་དུ་ལྗོག་པ་ཐ་དད་པར་འཛོག་ལུགས་མེད་དེ། ལྗོག་པ་གཅིག་ནི་དྲི་མ་དེས་དག་ཀྱང་གཅིག་ཤོས་ནི་དྲི་མ་དེས་མ་དག་ཅས་པའི་བྱད་
པར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བཤད་ལས་རྣམ་དག

@023A ༄། །དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐ་མི་དད་ཅིང་། ཚད་མས་རིགས་ཐ་དད་པར་གཅད་དུ་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར་ དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོ་བྱར་བྲི་བལ་
དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་

རང་བཞིན་རྣམ་དག་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་རིགས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཉིད་མིན། ཞེས་བཤད་དོ། ༥ །དེ་ལ་གྲུན་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། འཕགས་པ་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་སྟོམ་
ལམ་གྱི་ས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་

དག་སོ་སོར་མ་གྲུབ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ས་ཁམས་གསུམ་གྱིས་གོམ་སྤང་མཐའ་དག་གི་གཉིན་པོ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་དམ་
པར་སོ་སོར་མ་གྲུབ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་

མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག་པ་དང་གཉིན་པོ་རྒྱང་རིམ་ནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གྲུན་ཀ་དེ། དོན་དམ་པར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ། ཐ་སྟོན་དུ་ན་བྱུང་པ་མ་གྲུབ་
པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་སྟོན་ས་སངས་

ཀྱུས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་སྐྱབ་ཅིས་པ་འོ། །སློབ་དཔོན་ལྟར་ན། སྤང་གཉིན་གྱི་རིམ་པ་སྤར་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། སྤང་བྱ་ཆོ་རིམ་ནས་འགག་པ་དང་གཉིན་པོ་རྒྱང་རིམ་ནས་
སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་

ཆེན་པོ་གཉིན་པོ་ཆེན་པོས་དང་སྤང་བྱ་རྒྱང་དུ་གཉིན་པོ་རྒྱང་དུས་གཞིམ་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་གྲུན་ཀ་དེ། བྱུས་མཁན་གྱིས་གོས་ཀྱི་དྲི་མ་འབྱུང་པའི་དཔེས་སྤངས་པའི་སློ་ནས་སངས་
ཀྱུས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་སྐྱབ་ཅིང་། སེལ་

@023B བྱད་གྱི་ལ་མ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་གི་གཉིན་པོ་ཡིན་
ཞེས་པ་འོ། །ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མར་བུབ་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི། །བསྟན་

བ་འགྲིབ་པར་གསུངས་པ་ངེས་པར་རྒྱན། །བདེན་ན་རྒྱ་ཐོད་གཞུང་དོན་གསལ་བྱེད་པའི། །སྟོན་མེད་རྩུར་མཆན་འདི་འདྲ་ག་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ནི་སྐྱབས་གཉིས་པའི་རྩུར་མཆན་ནོ། །

རྩུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་པའི་རྩིགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ལ་བཤད་རྩུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གསེར་སྤེང་ལྟར་ན། རྩེས་འགྲོའི་སློ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ནི། སྤིད་པ་

རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་

ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྲིད་མཐར་མི་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞི་མཐར་མི་གནས་པ་ནི། འབྲེལ་བར། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྩ་རྩ་
གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང་། སྤྲིང་རྩིས་

ཕ་རོལ་གྱི་མཐའ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྤྲིང་རྩི་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར།
འཁོར་འདས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་དངོས་པོ་དང་

དངོས་མེད་དུ་ཞེན་ནས་གནས་པ་ནི། འབྲེལ་བར། སྤྲིང་བརྩ་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོར་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། འཁོར་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་
པ་ལ་གནས་པར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།@024A ༡༡། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྤྲིང་བརྩ་བ་དང་བུལ་བ་སྟོན་ལ་བྱུང་ཡང་སྤེ་བ་སྤྱོད་གྱི་ངོར་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་དང་བུལ་བ་དང་པོར་
འདོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་བྱང་སེམས་སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་སྒྲུབ་

བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་གོ་བསྐྱོད་ནས་སྒྲིབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །རྟོགས་དཀའ་ལྡན་གཞན་ལྟར་བཞེད་ལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དུ་བདེན་
པར་དམིགས་པའི་མཚན་འཛིན་གྱིས་

བོན་གྱིས་བཅིངས་པ་ཉིད་གྱིས་འཁོར་འདས་ལ་གནས་པར་བཤད་དོ། །རྣམ་པཤད་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ནི། མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་སྲིད་མཐར་མི་
གནས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་

པོའི་སྟོབས་གྱིས་ཞི་མཐར་མི་གནས་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་ནི། གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྤྱིང་བརྩེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བཟུང་བ་

ཉིད་གྱིས་འཁོར་མཐར་གནས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སྲིད་
པར་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡང་ཆད་པའི་སྤང་འདས་

ལ་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བྱར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་མཐར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་ཞེས་པ་སྟོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་ལ་འཆད་པ་དང་། སྒྲུང་སེམས་
རྣམས་སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་

@024B སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་གོ་བསྐྱོད་ནས་སྒྱུར་བ་ནི་འབྲེལ་པའི་གཞུང་འདིའི་དོན་མིན་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བཞེད་དོ། །རྗེའི་གསུང་
ལས་འབྱུང་ཞེས་པ་འང་། གསེར་ཕྱེང་ལས་གསུངས་པའི་

པའི་དོན་མིན་གྱི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལྷགས་བཤད་གནང་བའི་ཆོ་ཞལ་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་པཌ་ཆེན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ན་འབྲེལ་པའི་གཞུང་སྒྲུང་མའི་ཤུགས་
བསྟན་གྱི་སྲིད་ཞིའི་མཐར་ལྷུང་ཚད་དང་

གཞུང་ཕྱི་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྲིད་ཞིའི་མཐར་ལྷུང་ཚད་མི་འབྲ་བ་གཉིས་འདོད་དགོས་ལ། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྲིད་མཐར་ལྷུང་ཚད་ནི། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཆགས་ཞིང་ཞེན་
པ་ལྷ་བྱ་ལ་བྱེད་དོགས་པས། དེའི་དབང་དུ་

བྱས་ནས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་སྲིད་མཐར་མ་ལྟར་བ་ཐེག་དམན་ལའང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། སར་ཕྱིན་ལམ་སྒྲིགས་ལས་སྲིད་མཐའ་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་འགོག་པར་བཤད་དོ། །སྲི་
མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཁོར་མཐར་

ལྟར་ཚད་ནི། སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་ཞེན་པ་དེ་ཡིན་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྩ་པར། སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྟར་བའི་ཕྱིར། ཁྱོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་
ནི། །ཞེས་ཉན་རང་རྣམས་སྲིད་ཞི་

གཉིས་ཀའི་མཐར་ལྟར་བར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་རྩ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེ་དག་ལ་ཞི་བའི་མཐར་ལྟར་བ་ཡོད་ཀྱང་དེས་དབུ་མ་བ་ཡིན་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། གཞན་དུ་ན་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་
དང་ཞི་བའི་རྒྱད་པ་ལས་པ་གྲོལ་གྱི་བར་

@025A ༄། །དུ་དབུ་མ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་པ་ནི་སྲིད་མཐར་ལྟར་ཚད་དང་། ཞི་བའི་རྒྱད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ནི་ཞི་མཐར་ལྟར་ཚད་དུ་
བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་པས་ཐག

གཅོད་མི་སྲ་པར་དཔྱོད་དགོས་ཤིང་། འདི་དག་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་མཐུན་ནམ་མི་མཐུན་ཡང་རུང་སྟེ། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་པས་སྒྲོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་གཞིར་བཀོད་
པའོ། ༥། །སྐབས་འདིར་རྣམ་བཤད་ལས་

འདིར་བསྟན་སྒྱུར་བ་རྣམས་སྒྱུར་ལམ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། ལུས་རྣམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ། འདིར་བྱད་གཞིའི་སྒྲོ་ནས་སྒྱུར་ལམ་དང་སྒྱུར་ཡང་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད་པར་བཤད་ལ།
གསེར་ཕྱང་ལས། སྒྱུར་བའི་ལམ་

ཞེས་པ་ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་མི་དམིགས་པར་སྒྱུར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་ལ་ཟེར་གྱི་ལམ་ལཱ་འི་ཡ་གུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་འདི་ནི་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྱུད་འཐས་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་བཅས་པ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་

པའི་གཉིན་པོར་སྒྲོམ་པ་རྩ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། ཇི་སྲིད་མཚན་མ་དེ་དག་སྒྱུ་བ་དེ་སྲིད་དུ་སྒྲོམ་དགོས་པས་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་ལ་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བར་དེ་དག་

སྒྱུར་ལམ་མིན་ཟེར་བ་ནི། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་བསྒྲེས་སྒྲོང་གི་སྐབས་སུ་ངས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་བཤད་དོ། །འདིར་བསྟན་སྒྱུར་བ་བཅུ་འབྲེན་ཚུ་ལ་ཡོད་དེ།
གཞུགས་སོགས་ཀྱི་སྒྱུར་

@025B བཤེན་གཞུགས་སོགས་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ། གཞུགས་སོགས་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ། གཞུགས་སོགས་ཆགས་བཅས་ཆགས་མེད་ཀྱི་སྒྱུར་བ། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་
སྒྱུར་བ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་སྒྱུར་

པ་ནི་བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་ཀྱི་སྒྱུར་བ། འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་སྒྱུར་བ། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་སྒྱུར་བ། ཤེས་བྱེད་སྒྲུང་བ་རྣམ་བདུན་ཀྱི་སྒྱུར་བ་སྟེ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྱུར་བ་དང་དང་པོ་ནི་
གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་

དང་། བཞི་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཆགས་བཅས་ཆགས་མེད་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། ལྷ་པ་ནི་ཚིག་གིས་བསྟན་མ་བསྟན་གྱིས་འཕེལ་འགྱིབ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དང་།

དྲུག་པ་ནི་བསྟན་པ་དང་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་སྒོ་བ་སོགས་སུ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། བདུན་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱ་དགའ་བ་རྣམས་མ་བྱེད་

དང་། སྒྲུང་བ་བྱ་དགའ་བ་ལས་ཤེས་དང་། ལས་བྱ་དགའ་བ་གཞི་ཤེས་ཏེ་མ་བྱེད་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ནི་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བསྟན་བས་པས་རང་རང་གི་སྒྲིལ་བ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ཡོད་པ་ལ་

@026A ལྟ། །བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། དགུ་པ་ནི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་ཉིད་བསྐྱུང་བའི་མཚོག་ཡིན་པས་བསྐྱུང་བ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། བརྒྱ་པ་

ནི་མི་ལ་མ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་བདུན་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའོ། །སྦྱོར་བ་གསུམ་པའི་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་དོན་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྣམ་བཤད་ལྟར་
ན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཉེན་དུ་

རྫོགས་མ་རྫོགས་ལ་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་གཞུགས་བདེན་སྦྱོང་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉོགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཉེན་དུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བཏེན་ནས་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།
གཞུགས་བདེན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་

གྱི་ཉེན་དུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་སྦྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་དོ། །གསེར་ཕྱིང་ལྟར་ན། རྫོགས་མ་རྫོགས་ནི་ཆང་མ་ཆང་སྟེ་དོན་ལ་གནས་མི་གནས་ལ་བྱེད་པས།
བཏགས་པའི་གཞུགས་

ཏེ་གཞུགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་མ་རྫོགས་པ་སྟེ། དོན་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ནི་རྫོགས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྒྱན་སྤང་ལས། མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་རབ་ཏུ་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་དོ། །སྐབས་

@026B འདིའི་མདོར་ཀྱན་བཏགས་དང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་གཞན་དབང་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་པས་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པར་
གསུངས་ཤིང་། ཆགས་བཅས་ཆགས་མེད་ནི་མངོན་ཞེན་གྱི་

དམིགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཏུ་གསེར་སྤེང་ལས་གསུངས་སོ། །སྟོར་བ་བཅུ་གཡུལ་གྱི་སྟོན་ས་ཕྱེ་བར་གསེར་སྤེང་ལས་གསུངས་པ་ནི། འབྲེལ་བར། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པ་ལ་

སྒྲིང་བ་བདུན་ལ་སྐྱབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསལ་བའི་སྟོན་ས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དེ་དང་དེ་ལ་སྟོར་བ་རྣམ་པ་བཅུ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསལ་བས། རྣམ་བཤད་ལས་ངོ་
བོའི་སྟོན་ས་གསུམ། བྱེད་པའི་སྟོན་ས་

གཉིས། དཔེ་སྒྲོན་སྒྲིག་པ་ལྟར་པའི་དོན་གང་ཡིན་དུ་དགོས་ཤིང་། བྱ་པར་དུ་སྒྲིབ་བ་དུག་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པར་གསུངས་པ་ནི་དུད་ཆེ་སྟེ། འབྲེལ་བ་དང་
གསེར་ཕྱང་སོགས་ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ལ་

བདེན་ཞེན་འགོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་ལ་ཡང་བཤད་རྩལ་མང་སྟེ། གསེར་ཕྱང་ལྟར་ན། གཞན་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་དགོས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་ལམ་སྒྲོམ་
པ་བྱ་པར་དུ་འགྲོར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་

ཅན་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྒྲོན་སྒྲིག་བྱ་དཀའ་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དོགས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་བསྐྱེད་བྱར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅན་མི་
ཟད་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ནི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོར་

@027A ༄༄༅། །བའི་རྩལ་གྱིས་བྱ་དཀའ་དང་། གཞི་ཤེས་གྱིས་གདུལ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟོན་དགོས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་བསྐྱེད་བྱ་སོགས་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་
སེམས་ཅན་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཞི་

ཤེས་ནི་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་དགའ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། ། རྟོགས་དགའི་སྒྲུང་བ་ལྟར་ན། རྣམ་མཁུན་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་བསྐྱེལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་
ཐོབ་དགོས་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱ་དགའ་བ་དང་། ལམ་

ཤེས་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་ལམ་གསུམ་ལ་སྟོབ་ཀྱང་རྟོགས་སྟོན་སྒྲུངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་སྟོར་བ་བྱ་དགའ་བ་དང་། གཞི་ཤེས་ནི་དེ་
རང་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ནས་ཉན་རང་གི་དོན་བྱེད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཉོན་

མོངས་ཙམ་སྒྲངས་པའི་ཐར་པ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་ལས་སུ་བྱ་བ་བྱ་དགའ་བར་བཤད་དོ། ། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། རྣམ་མཁུན་དོན་དམ་པར་ཆེད་དུ་བྱ་བར་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་
བར་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱ་དུས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དོན་དམ་

པར་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྒྱའི་སྟོར་བར་རྟོགས་པ་དང་། གཞི་ཤེས་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་ལྷན་
པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་དགའ་བ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་

ཏེ། བྱ་དཀའ་བ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་དོན་དུ་བཤད་དམ་སྒྲུལ་མོ། །རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། ཆགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི་དོན་དམ་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྫོབ་ལ་དམིགས་པར་
འདོད་དགོས་ལ། རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ་

@027B ལྟར་ན། མི་འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་དོན་དམ་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྫོབ་ལ་དམིགས་པར་འདོད་པར་བྱ་ཞིང་། གསེར་ཕྱིང་ལྟར་ན། བྱེད་པ་པོ་
མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་དོན་དམ་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཞན་

རྣམས་ཀྱི་རྫོབ་ལ་དམིགས་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །དམིགས་ལུལ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་སྒྲངས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འབྱེད་དེ། འབྲེལ་པའི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ན་སྦྱོར་བ་
བཅུག་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་དང་། མདོའི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ན་

ཐ་མ་ཀྱི་རྫོབ་རྣམ་ཅན་དང་། གཞན་རྣམས་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་སོ། །སྤྱི་དོན་འདིར་སྒྲུང་བ་རྣམ་བཤུན་ལ་སྤྱོད་བཞུགས་བྱུང་སྐྱེ་ཡིན་པ་དེ་དོར་ནས་ཚུ་ཟླ་བ་བྱངས་པ་ནི། རྩིས་པ་
སྤྲུལ་གསུམ་གའི་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་

དཔེ་དག་མ་དག་དཔུང་པར་བྱའོ། །མདོར་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། རྒྱལ་སྤང་དུ་མི་གཡོར་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤད་འཇོག་པར་སྤང་བ་དང་། མགལ་མི་
སྤྱད་དུ་བསྐྱོར་བ་སོགས་ལ་བཤད་པ་

ཡོད་ཀྱང་། རིམ་ལྡེའི་གསལ་སྒྲོན་ལས་མི་གཡོར་ཏེ་མིའི་གྲིབ་མའི་ལུས་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱེད་རིམ་འདོད་འཇོ་བར་མི་གཡོར་ནི་གྲིབ་མའི་གཟུགས་སྤང་བརྟན་ཙམ་ཞེས་
གསུངས་སོ། ༥ །སྒྲོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ནི། རྣམ་

བཤད་ལྟར་ན། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་ཟིན་བྱེད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་བ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པའི་སྒོ་ནས་མཉམ་
ཉིད་བཞིར་སྟེ་བར་བཤད་ཅིང་། སྒྲི་དོན་འདིར་

@028A ༄༄༅། །ཡང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་སྟེ་སྒྲོར་བ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་སྐབས་དང་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར་སྒྲོར་བའི་འཛིན་སྤངས་ཡིན་པར་
བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས།

སྒོ་མང་ཡིག་ཆར་སྒྱུར་བའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་། གསེར་ཕྱང་ལས་སྒྱུར་བའི་མཉམ་ཉིད་ནི་སྒྱུར་བའི་སྒོམ་རྩལ་ཡིན་པར་གསུངས་
པས། སྤར་བཤད་པའི་

སྒྱུར་བ་བཅུས་རང་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་ནི་སྒྱུར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བཞི་སྟེ། མདོའི་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་ན། འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་དང་། གཟུགས་འདིས་
དངོས་པོ་

འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱབ་པོ་ཞེས་དང་། གཟུགས་འདི་བདག་གི་འོ་ཞེས་དང་། གཟུགས་འདི་རྟོགས་སོ་ཞེས་བདེན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་བཞི་དང་། འབྲེལ་པའི་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་
ལ་དེ་དང་

དེ་འོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་བྱ་མཚན་མ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་དང་དེ་རྟོགས་སོ་ཞེས་བདེན་པ་ཞེན་པ་འགོག་
པ་བཞི་

སྒྲིབ་པ་བཅུ་པོ་རེ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་དགོས་པས་མཉམ་ཉིད་བཞི་བཅུར་བཤད་དོ། ༥ །སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བུལ་བར་གསུངས་

@028B པའི་སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་ནི། ཏྲག་པ་དང་མི་ཏྲག་པར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནས་ དེས་འབྱིན་དང་དེས་འབྱིན་མ་ཡིན་པར། བདེན་པར་འཛིན་པའི་བར་གཉིས་ལ་བྱེད་དོ། ༥ །སྐབས་

འདིར་མི་སྟོན་རྒྱུ་འོས་ལམ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མི་ཏྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སོ། །དང་

པོ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་ནི་བྱང་སེམས་དཔས་ཤེས་མཐོང་གིས་བཞུས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་གྱི། མངོན་དུ་བྱ་བའི་

མངོན་རྟོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གོ་བར་སྤྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྒྱན་སྒྲུང་གི་དགོངས་པའོ། ཉི་སྒྲུང་དང་འབྲེལ་བ་འདི་གཉིས་ཀར་ཕྱི་མའི་རྒྱ་

མཚན་མ་བཤད་ཅིང་། ཉི་སྒྲུང་ལས་སྤྲ་མའི་རྒྱ་མཚན་སྤར་བཤད་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་མཐའ་དག་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་སྤྲལ་བསྤུལ་

ཆོས་བཟོད་ཀྱི་བྱེད་པར་འདུས་པའི་ཤེས་བྱེད་བྲངས་སོ། །གཞུང་ལུགས་དཀའ་གནད་འདབ་བརྒྱ་བཞད་པའི་གཉིན། །བདག་སྒྲོའི་སྒྲུང་བའི་སྤྲ་བྱུང་ཤར་བ་ན། །སྒྲིན་

@029A ༄། །མྱོངས་རྒྱ་སྐར་དབུས་ན་འོད་འཛེར་བའི། །མཁས་རྣོ་མ་འི་དྲགས་མཚན་མས་ཇི་ལྟར་འགྲན། །ཞེས་པ་ནི་སྐབས་གསུམ་པའི་བྱར་མཚན་ནོ། །